

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

17. IUN. 2020

Nr. 4403, 4408, 4421, 4430, 4427, 4428, 4429, 4432, 4433,
4435, 4439, 4440, 4441, 4453, 4452, 4446, 4448, 4455, 4457,
4459, 1159/2020

Către: Domnul Cristian BUICAN
Secretar al Camerei Deputaților

Ref. la: Răspunsuri la întrebări formulate de deputați

Stimate domnule secretar,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele întrebări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETĂR DE STAT

LIR. 4453/DRP

15-06-2020

- 10174A -

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

MINISTRO

Nr. M2-1/10.278

29 mai 2020

Stimate domnule deputat,

Referitor la întrebarea dumneavoastră având ca obiect situația muncitorilor sezonieri români activi în agricultura germană, în contextul pandemiei de coronavirus, vă aducem la cunoștință următoarele aspecte:

Această criză globală fără precedent și-a pus amprenta în mod direct pe activitatea Ministerului Afacerilor Externe (MAE), implicând gestionarea de noi provocări și a numeroase situații excepționale. Încă de la declanșarea pandemiei, MAE a acționat constant, pe mai multe paliere, pentru oferirea de asistență consulară și a întărit eforturile în vederea apărării drepturilor și intereselor cetățenilor români din afara granițelor.

Acțiunile de comunicare publică privind acest subiect au fost demarate în luna ianuarie, iar la 24 februarie a fost lansată - pe site-ul oficial al instituției - o secțiune specială intitulată „Informații actualizate COVID-19”. Suplimentar, anticipând impactul pe care măsurile restrictive adoptate de alte state în contextul crizei sanitare le pot genera asupra deplasării în străinătate a cetățenilor români, la 16 martie au fost introduse două subsecțiuni - „Atenționări de călătorie – Europa” și „Atenționări de călătorie – Alte regiuni”, cu pagini dedicate fiecărui stat. Informațiile au fost actualizate constant, cu accent pe recomandările pentru cetățenii români care se află în alte state europene ca lucrători.

**Domnului deputat Emanuel Ungureanu
Parlamentul României - Camera Deputaților**

În cazul Germaniei, la 17 martie au fost publicate pe site-ul MAE și site-ul Ambasadei României la Berlin, fiind totodată transmise către presă, informații și recomandări cu titlu general pentru lucrătorii a căror activitate a fost afectată de măsurile adoptate de autoritățile germane în context COVID-19. Acestea au fost completate ulterior cu elemente suplimentare privind lucrătorii sezonieri. De asemenea, la 27 aprilie, a fost publicat, atât pe site-ul MAE, cât și pe site-ul misiunii, *Ghidul lucrătorului român în străinătate* elaborat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale. Complementar, misiunea diplomatică a diseminat activ mesajele adresate cetățenilor români prin intermediul rețelelor de socializare.

Totodată, MAE a recomandat cetățenilor români aflați în străinătate și confrunțați cu situații dificile, inclusiv cazuri în care drepturile acestora nu sunt respectate, să contacteze misiunea diplomatică sau oficiul consular cel mai apropiat pentru asistență și îndrumare. Am subliniat deopotrivă că este important ca cetățenii români ale căror drepturi sunt încălcate să sesizeze și în mod direct autoritățile competente din statele unde își desfășoară activitatea, având în vedere că atribuțiile de control sau evaluare a legalității contractelor de muncă revin autorităților competente din statele de reședință. De asemenea, am recomandat constant cetățenilor români ca în cazul în care se deplasează în străinătate în scopul desfășurării de activități profesionale, să se informeze temeinic anterior deplasării, să consulte inclusiv informațiile publicate pe paginile de internet ale misiunii diplomatice și/sau ale oficiilor consulare din statul de destinație și să acorde atenție sporită prevederilor contractelor de muncă ce ar urma să fie încheiate, în special în condițiile specifice impuse de actuala criză COVID-19.

Menționez, de asemenea, că, în cadrul demersurilor susținute întreprinse pentru a veni în sprijinul cetățenilor români din străinătate, începând cu data de 17 martie a.c., MAE a alocat o linie telefonică specială ce poate fi apelată de către cetățenii români din străinătate care se confruntă cu situații dificile. Această linie telefonică vine în completarea Centrului de Contact și Suport al Cetățenilor Români din Străinătate (*call-center*-ul consular) și a numerelor pentru situații de urgență disponibile la fiecare misiune diplomatică sau oficiu consular și care se regăsesc pe pagina de internet a MAE - www.mae.ro/romanian-missions.

În ceea ce privește situația lucrătorilor sezonieri, ne-am autosesizat de la primele semnalări publice și am acționat imediat pentru a verifica și soluționa situațiile cu care s-au confruntat aceștia în străinătate. Aceste demersuri au vizat deopotrivă palierul bilateral, în statele de destinație ale lucrătorilor, cât și nivelul

Uniunii Europene, dat fiind principiul liberei circulații a forței de muncă în cadrul UE.

Demersurile întreprinse la nivelul Serviciului exterior s-au raportat la competențele legale ce ne revin cu privire la protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate, conform prevederilor art. 5 al *Legii nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate, republicată*. Aceste competențe constau în: depunerea diligențelor necesare, prin misiunile diplomatice și consulare, în statele în care acești lucrători activează, pentru ca, prin intermediul autorităților publice și al organismelor competente, să se asigure de respectarea, pe durata angajării, a drepturilor prevăzute de legislația statului de primire, precum și a clauzelor contractului individual de muncă. Astfel, precizez că exercitarea competențelor Ministerului Afacerilor Externe se raportează la aplicarea contractelor de muncă deja încheiate de lucrători, de aceea, este necesar ca, în prealabil, clauzele contractelor individuale de muncă să fie redactate și încheiate cu respectarea intereselor/drepturilor lucrătorilor români.

Cu referire la cazurile unor lucrători sezonieri, cetățeni români, aflați în Germania, Ambasada României la Berlin și consulatele generale ale României la Stuttgart, Munchen și Bonn au tratat cu prioritate orice solicitare de sprijin venită din partea cetățenilor români și, de asemenea, s-au autosesizat, inclusiv urmare semnalărilor din mass-media asupra unor situații punctuale, chiar și atunci când nu au primit solicitări de asistență consulară, efectuând demersuri în mod pro-activ, la nivelul autorităților locale și centrale, pentru verificarea modului în care sunt respectate prevederile contractelor de muncă și a modului în care sunt aplicate prevederile legislației europene și naționale relevante.

De la începutul semnalării problemelor și până în prezent, MAE a urmărit evoluția a 20 de cazuri, dintre care 8 sunt considerate momentan închise și 12 rămân în continuare în atenție. Din cele 20 de cazuri menționate, 10 vizează condițiile generale de muncă și 10 - cazuri de infectare cu COVID-19. Toate cele 10 cazuri privind condițiile de muncă au fost semnalate în ferme de pe întreg teritoriul federal. Din cazurile de infectare cu COVID-19, 8 au fost semnalate în abatoare de pe întreg teritoriul federal german și 2 în ferme agricole. Din cele 20 de cazuri, Ambasada României la Berlin și consulatele generale din Munchen, Stuttgart și Bonn s-au autosesizat în 13 cazuri (dintre care 12 ca urmare a relatărilor din presă și unul semnalat de un ONG) despre 1 caz am primit înștiințare directă către Ambasada României la Berlin din partea Ministerului Federal pentru Muncă și Protecție Socială

și, de asemenea, au fost 6 semnalări directe din partea lucrătorilor români referitoare la probleme de muncă cu care s-au confruntat.

Ambasada României la Berlin și oficiile consulare au inițiat și mențin o comunicare constantă cu partea germană pentru abordarea și tratarea situațiilor deosebite în care se regăsesc unii dintre cetățenii români aflați la lucru în Germania. Demersurile întreprinse pe lângă autoritățile germane federale și locale au vizat atât verificarea celor semnalate, cât și solicitarea, după caz, a autorităților locale să se sesizeze (poliție, autoritățile sanitare și de muncă).

Suplimentar demersurilor de informare și sesizare deja efectuate pe lângă o serie întreagă de autorități germane, reprezentanții oficiilor consulare au realizat vizite în teren la fermele și abatoarele unde fuseseră semnalate nereguli sau au fost organizate teleconferințe cu conducerea acestora. Totodată, diplomații români au depus eforturile necesare pentru ca angajatorii să asigure un dialog direct și facil al lucrătorilor români cu misiunile diplomatice și consulare, inclusiv prin afișarea datelor de contact ale acestora în incinta spațiilor în care cetățenii români își desfășoară activitatea. De asemenea, misiunile României au pus la dispoziția cetățenilor români linii telefonice și de poștă electronică dedicate preluării mesajelor/situațiilor generate de criza COVID-19.

Totodată, Ambasada României la Berlin a avut întâlniri oficiale cu partea germană, pe tema muncitorilor sezonieri, atât la nivelul Cancelariei Federale, cât și la nivel de secretar de stat, cu participarea ministerelor federale responsabile (Ministerul Muncii și Afacerilor Sociale și Ministerul Alimentației și Agriculturii). Interlocutorii germani au exprimat cu fiecare ocazie aprecierea deosebită pe care guvernul federal o poartă lucrătorilor români, înțelegerea față de preocupările părții române și deschiderea pentru o mai bună comunicare româno-germană pe toate aspectele problematice – schimb de experiență, protecția muncii.

Instituțiile germane au reacționat și au intrat, la rândul lor, în legătură cu fermierii, iar la nivelul Ministerului federal al Agriculturii a fost desemnat un punct de contact pentru lucrătorii sezonieri români care preia – cu informarea Ministerului Afacerilor Externe federal și a Cancelariei federale – sesizările și întrebările părții române. Acest demers a facilitat un dialog structurat cu partea germană la nivel federal, dincolo de contactele punctuale cu autoritățile de land.

Autoritățile federale și locale germane au subliniat caracterul excepțional al situațiilor mediatizate, nefiind nicidecum vorba de o stare generalizată și care nu este valabilă la nivelul miilor de muncitori sezonieri români aflați la munci agricole în fermele germane, unii dintre aceștia prestând munci sezoniere, an de an, de mai bine

de un deceniu, precizând că relatările despre condițiile de muncă și de cazare necorespunzătoare, precum și încălcări ale normelor de igienă reprezintă cazuri singulare.

Totodată, respectarea drepturilor lucrătorilor sezonieri români în Germania și asigurarea condițiilor adecvate de muncă pentru aceștia, în contextul determinat de pandemia de COVID-19, au făcut obiectul dialogului diplomatic cu oficiali germani și cu reprezentanții Ambasadei Republicii Federale Germania în România.

În urma demersurilor conjugate ale autorităților române, ministrul german al muncii a anunțat modificarea legislației germane privind protecția muncii, la nivel federal, care să permită intensificarea controalelor la unități, precum abatoarele, și eliminarea subcontractorilor din lanțul de angajare.

Suplimentar palierului bilateral, am întreprins o serie de demersuri la nivel european în scopul creșterii gradului de conștientizare la nivelul instituțiilor europene, precum și în dialogul cu celelalte state membre și cu reprezentanți ai platformelor de sindicate a problematicii lucrătorilor sezonieri, mai ales în contextul determinat de pandemia de COVID-19. Aceste demersuri au avut la bază evaluarea Comisiei Europene din documentele publicate cu privire la relevanța deosebită a lucrătorilor sezonieri, care prestează activități esențiale în contextul pandemiei actuale și necesitatea respectării drepturilor acestora, atât din perspectiva condițiilor de sănătate și securitate la locul de muncă, cât și prin prisma asigurării securității sociale și medicale a acestora.

În acest context, prin intermediul Reprezentanței Permanente a României pe lângă Uniunea Europeană am inițiat demersuri, atât pe lângă Cabinetul comisarului european pentru locuri de muncă și drepturi sociale, Nicolas Schmit, cât și la nivel tehnic, pentru a semnală problemele apărute în raport cu situația lucrătorilor sezonieri în unele state membre în noul context determinat de pandemia de COVID-19 și pentru a solicita sprijinul acestei instituții europene în avansarea subiectului în discuțiile cu celelalte state membre, inclusiv la nivelul Consiliului UE, în scopul promovării unei abordări unitare în gestionarea situației acestei categorii de lucrători. În dialogul cu reprezentanții Comisiei Europene, am evidențiat inclusiv oportunitatea elaborării de recomandări dedicate / *guidelines* privind lucrătorii sezonieri în contextul strategiei de ieșire din criză.

De asemenea, în dialogul cu Comisia Europeană, am semnalat și importanța operaționalizării cât mai rapide a Autorității Europene pentru Muncă (ELA), având în vedere obiectivul acesteia de a facilita și îmbunătăți cooperarea dintre statele membre în asigurarea respectării dreptului Uniunii în domeniul mobilității transfrontaliere a

forței de muncă. Am pledat, în plus, pentru promovarea de către Comisia Europeană a unei campanii publice de informare privind instrumentele disponibile la nivel european pentru soluționarea cazurilor problematice legate de protejarea și/sau exercitarea drepturilor angajaților (inclusiv cei sezonieri) la nivelul Uniunii, precum rețeaua SOLVIT.

Urmare demersurilor României, comisarul european pentru locuri de muncă și drepturi sociale, Nicolas Schmit, a transmis, la 30 aprilie a.c., o scrisoare în atenția miniștrilor de resort din toate statele membre UE prin care a reiterat principiul egalității de tratament între cetățenii europeni și faptul că lucrătorii sezonieri trebuie să beneficieze de un tratament în materie de siguranță și protecție în muncă similar celorlalți lucrători. De altfel, subiectul continuă să se afle în atenția comisarului de resort și a serviciilor Comisiei Europene, reprezentanții României menținând un dialog constant cu aceștia pe subiect.

De asemenea, reprezentanții României au ridicat subiectul atât pe palierul politic, cât și la nivel tehnic, în cadrul reuniunilor Consiliului UE. Ambasadorul României și Re prezentantul permanent adjunct au adus subiectul în atenția omologilor din statele membre UE pentru a-i sensibiliza asupra problematicii lucrătorilor sezonieri și pentru a semnală aspectele dificile cu care aceștia se confruntă în desfășurarea activităților lor, în special în contextul generat de pandemia de COVID-19. Au evidențiat, totodată, necesitatea unor eforturi suplimentare din partea statelor membre și a unor eventuale măsuri complementare la nivel european pentru a asigura respectarea drepturilor lucrătorilor sezonieri, atât în ce privește condițiile de sănătate și securitate la locul de muncă, cât și securitatea socială a acestora.

Având în vedere prioritatea constantă a MAE pentru cetățenii români din străinătate, mai ales în contextul actual, vă asigurăm că eforturile pentru acordarea de sprijin, inclusiv lucrătorilor români, vor continua în mod susținut, în limitele posibilităților reale de acțiune în teren și a competențelor.

Cu deosebită considerație,

Bogdan Aurescu

The stamp is circular with the text "MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE" around the perimeter. In the center, there is a coat of arms and the word "ROMANIA".